

ERDELYI MAGYAROK

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztési órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P.M. Viteazul Nagypiac térl 4 Telefon: 380

Ára 1 lej

IV. évfolyam 11. sz.

1935. APRILIS 21.

Vasárnap

MAGYAROK

Litvinov Párisban

Ma vagy holnap aláírják az orosz-francia katonai szerződést, amelyhez Románia és Csehszlovákia is csatlakozik. — A német sajtó tovább fenyegetőzik és hangsúlyozza, hogy Németország halad a maga útján

Berlin, április 19.

Sir Eric Phipps és Cerutti, Anglia, illetve Olaszország berlini nagykövetei, tegnap megjelentek a birodalmi külügyminisztériumban, ahol Bülow külügyi államtitkárnak átnyújtották kormányaik ismeretes nyilatkozatát a német fegyverkezések ügyében. Bülow azonnal szóban válaszolt és kifejezte tiltakozását Anglia és Olaszország genfi magatartása miatt.

A Havas-iroda berlini jelezője megerősít a német külügyi államtitkár tiltakozását, aki kérdést intézett a nála megjelent követekhez, hogy

államaik kötelezettek tartják-e a jocarnoi szerződést abban az esetben is, ha a támadó fél nem Németország, hanem Franciaország lenne.

A német sajtó egyébként még mindig a legfájdalmasabb gyűlölet hangján emlékezik meg a genfi határozatról. A kormány felhivatalosa, a Deutsche Diplomatische und Politische Korrespondenz "Genfi kisiklás" címen ír vezércikket, amelyben azt írja, hogy

a genfi határozat könnyen a nemzetközi megértés jövőbeni megzavarásához vezethet. Hangsúlyozza a lap, hogy a "genfi kisiklás" Németországot nem fogja eltéríteni eredeti útjától, amelyen befolyásolhatatlanul halad tovább.

A Deutsche Allgemeine Zeitung hasonló szemszögből kommentálja a genfi határozatot. A lap Hitler szombati születésnapja alkalmából azt írja, hogy ennek a napnak nemcsak a népesodulat és hűség önkéntes adódó megnyilvánulásának kell jennie, hanem annak az elhatározásnak kifejezője is legyen, hogy a nemzet vezérével egyített küzd Németország szabadságáért.

London, április 19.

A londoni sajtó a genfi eseményekkel foglalkozva, meglehetősen tartózkodó hangnemet használ. Az Evening News azt írja, hogy Litvinov a kommunista Oroszország képviselője, gyűlölködő beszédet tartott Németország ellen, ami Németországban nem kelthetett más elhatározást, mint azt, hogy a Népszövetséghez parázsfogóval se nyuljanak többé.

— Genfben kiütötték a hordó fenekét — folytatja gúnyolódó cikkét a lap — és Németországot kigolyózták a klubból.

A lap azzal fejezi be cikkét, hogy a helyzet kezd mind kritikusabbá válni.

Genf, április 19.

A népszövetségi ülészak berekesztése után az egyes államok kiküldöttei tegnap délután és este elutaztak Genfből. Tegnap még több tanácskozás folyt le, többek között ülést tartott a kisantant tanácsa is, amelyen megállapították, hogy a kelet-európai biztonságra vonatkozó cseh tervek teljes összhangban állanak a kisantant célkitűzéseivel. Végül elhatározták, hogy a kisantant legközelebbi ülését a Népszövetség újabb ülésével egyidejűleg május 20-án tartják meg.

Laval és Litvinov is élénk eszmecsere folytattak tegnap a francia-orosz kölcsönös segélynyújtási egyezmény részleteit illetően

Az egyezmény szövegét teljesen meg is fogalmazták és Laval ezután Párisba utazott, ahol ma mutatja azt be Flandin miniszterelnöknek. Valószínű, hogy

a holnapi nap folyamán összeülő államtanácscon megtörténik a döntés és Litvinov ekkor azonnal Párisba utazik, hogy az egyezményt kormánya nevében aláírja.

Ujabb jelentések szerint Litvinov már ma Párisba utazott a további részletek megbeszélése és az egyezmény aláírása végett. Nagy feltűnést keltett egyébként Genfben az a határozat, hogy május 20-án összeülő népszövetségi tanácsülésnek Litvinov lesz az elnöke.

Lengyelországnak szabad átvonulási területet kell biztosítani a vörös hadsereg számára

Páris, április 19.

A Paris Soir című lap részleteket közöl a ma, de legkésőbb holnap aláírandó francia-orosz katonai szerződésről. A szerződés szerint, amennyiben Lengyelország semleges marad, úgy

köteles átengedni az orosz hadsereget. Amennyiben Lengyelország ellenség,

ugy a vörös hadsereg Lengyelországot is megtámadja. Az egyezmény értelmében a vörös hadsereg átvonulási területet nyer a szárazföldön és levegőben Csehszlovákián és Románián keresztül. Csehszlovákia és Románia egyébként ugyan olyan katonai szerződést köt a szovjettel, mint Franciaország.

Lemondott a bolgár kormány Egyre zavarosabbá válik a helyzet Bulgáriában

Szófia, április 18.

A bolgár belpolitikai helyzet egyre zavarosabbá válik. Zlateff miniszterelnök tegnap este a királyi palotába ment, ahol jelentést tett a foganatosított letartóztatásokról, valamint a három miniszter lemondásáról, egyben

bejelentette a maga és egész kormánya lemondását. Boris király a lemondást elfogadta és az ügyek továbbvitelével az új kormány megalakulásáig ismét Zlateffet bízta meg.

Zlateff ezután nyilatkozott a sajtó képviselői előtt és kijelentette, hogy Georgieff miniszterelnök lemondása óta számos nyílt és titkos összejövellt tartott pártjaival

és különböző rosszakaratu híreszteléseket terjesztett a kormányról. Zankoff pedig nemcsak, hogy törvényellenesen nem osztotta fel a pártját, de nyíltan lázított a jelenleg uralkodó rendszer és kormányforma ellen. Többek között azt hangoztatta, hogy

a hadsereg nem sorakozik egységesen a király mögé.

Zlateff kijelentette, hogy ez a híresztelés minden alapot nélkülöz. Arra a kérdésre, hogy ki lesz az új miniszterelnök, Zlateff kijelentette, hogy ez teljesen a királytól függ. Valószínűnek tartja, hogy vagy Radeff tábornok, eddigi kultuszminiszter, vagy Koleff eddigi belügyminiszter kap megbízást kormányalakításra.

A husvéti 300 nyereményes tombola 23. száma

Sikerrel végződtek a tárgyalások

5-10 százalékkal emelik a baia-marei bányászok bérét

Baia-Mare, április 19.

A baia-marei bányakincstár és a bányamunkások között már régebben folyó bérharc több sikertelen egyezkedési kísérlet után a mai napon megszűnt. A bérkérdés felett döntőbírósa határozott, melynek el-

nőke Rațescu semmitőszéki tanácselnök volt, a munkások képviselőjében pedig German orsz. párttitkár vett részt a tanácskozáson. A döntőbírósa határozata alapján a bányamunkások bérét öttől-tíz százalékkal emelik.

Csődöt kérnek a „Careii Takarékpénztár Egyesület” ellen a betételesek

Carei, április 19.

Érdekes ügyet tárgyalt a napokban a Zalaui törvényszék. Pár héttel ezelőtt a „Careii Takarékpénztár Egyesület” hét betétese kérést nyújtott be a salajszági törvényszékhez és kérte a csőd elrendelését a bank ellen, valamint az intézet ügykezelése vizsgálatának megejtését. A csőd elrendelésének kérését azzal indokolják a betétesek, hogy a kényszerregegyezés alatt álló bank az elmúlt évek alatt nem teljesítette a kényszerregegyezési feltételeket. Az ügykezelés vizsgálatnak megfelelő törvényszéki szakértőkkel való megejtését pedig azzal indokolják a betétesek, hogy az intézet vezetősege nem nyújtott módot a betéteseknek

az ügykezelés ellenőrzésére és átvizsgálására. A törvényszéki tárgyaláson a bank képviselőjében Vetzák Ede jelent meg és kérte a csődkeres elutasítását azzal, hogy az intézet mindig teljesítette a kényszerregegyezési feltételeket. A vizsgálat megejtését kérő beadvány érdemleges tárgyalását kérte máskorra kitűzni, mert a beadvány tartalmát az intézet nem ismerjették. A betétesek képviselőjében dr. Darabant Miklós ügyvéd jelent meg, aki kérte ügyfelei nevében úgy a csőd elrendelését, mint a vizsgálat mielőbbi megejtését. A törvényszék a nagy érdeklődéssel várt ítéletét szombaton hirdeti ki.

Lezuhant a töltésről a tehervonat Salajmegyében

A mozdonyvezető és a vasutasok még idejében kiugrottak a zuhanó vonatból

Simleul-Silvaniei, április 19.

Súlyos vasuti szerencsétlenség történt legnap Salajmegyében, amelynek azonban szerencséje nem lettek komolyabb következményei. Rakova és Nantu községek között a nyílt pályán haladt egy fát szállító vasuti szerelvény. A pályatest az utóbbi esőzések következtében megázult és úgy játszik, hogy

a vonat keresztülhaladása pillanatában földcsuszamlás állt be, mert a szerel-

vény a pályatestről a három méteres mélységbe zuhant.

A tehervonaton csak Zsiros György mozdonyvezető és három vasutas tartózkodott, akik még idejekorán felismerték a veszélyt és kiugrottak a zuhanni készülő vonatból. Így a balesetet sérülés nélkül uszták meg.

A vonat meglehetősen megrongálódott és a pályatestet is csak több órai munka után tudták rendbehozni.

Coroiu köszönetét tejezi ki a sajtónak

Letartóztattak egy vasuti tisztviselőt, aki sokáig rejtegette a haramiát

Botosani, április 19.

Amikor Coroiu filmrevették, az újságírók beszélgetést is folytattak a hírhedt banditával, aki sajtónyilatkozatot adott. — Megköszönte a sajtónak, hogy közzétették eddigi nyilatkozatait és azt mondta, hogy ezért tudta csak rászanni magát, hogy megadja magát az ügyésznek, mert amikor nyilvánosságra kerül az ügy, a csendőrök már nem tarthatják elrejtve és nem verhetik meg.

Coroiu most az újságok útján kéri azokat, akikkel ő valamikor jót tett, ha névtelenül is, irjanak a botosani törvényszékhez, hogy az majd bizonyíték legyen, hogy ő milyen jó ember volt egész életében.

Egyébként a botosani ügyész letartóztatót egy iasii cfr tisztviselőt is, akinek

a neve Danila. Ez a Danila szintén hetekig rejtegette Coroiut. Egyszer Danilának a sógorja egy fiatalemberrel jelent meg és arra kérte sógorát, hogy engedje meg, hogy engedje meg, hogy ő azzal a fiatalemberrel, aki mint Cornischi mutatkozott be, nála éljen. Danila előbb ellenkezett, azonban „Cornischi” alias Coroiu jó pénzzel mindent elért. Később felismerte Coroiut, de hallgatott, s rejtegette a banditát.

Halálra ítélték Angliában egy gyilkos cselédet

London, április 19.

A guernesey esküdtszék halálra ítélté Delamare asszonyt. Az asszony azzal volt vádolva, hogy meggyilkolta Brouard földbirtokost, akinek cselédje volt.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az résztvehet a 300 nyeregményes husvéti tombolán

1935 április hó.

Fegyverben tartják az 1935-ös litván korosztályt

Kovno, április 19.

A német-litván viszállyra való tekintettel a litván kormány elhatározta, hogy az 1935-ös korosztályt, amelynek május hónapban kellene leszerelnie, fegyverben tartja bizonytalan ideig.

Pusztító robbanás egy orosz városban

Tajlin, április 19.

Zorpschin városban tegnap reggel borzajmas robbanás történt. A munició rakár eddig még ismeretlen okból felrobbant. Nyolc katona a levegőbe repült és meghalt. Más 16 katona pedig súlyosan megsebesült. A szovjet hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak, mert merényletet sejenek a robbanás mögött.

Feldúlták a simleul-silvanieii zsidó temetőt

Simleul-Silvaniei, április 19.

Felháborító temetőrombolás tartja izgalomban Simleul-Silvaniei lakosságát. A múlt éjjel ugyanis ismeretlen tettesek behatoltak a zsidó temetőbe, ahol harmincöt sírkövet kidöntöttek és megrongáltak, a sírokat pedig fedülták. A nyomozás azonnal megindult a barbár sirrombolók kikutatására. Érdekes, hogy a temetőőr és családja, akiknek lakása a feldúlt sírok közelében van, semmi gyanus neszt sem hallottak.

Megtámadták a végrehajtót

Dicioanmartin, április 19.

Dița Marin végrehajtó Bucerdea-Grana községben foglalni akart Balan Irmie és Victor házában. A két testvér ellenszegült, majd megtámadták a végrehajtót, akik oly súlyosan összeverték, hogy kórházba kellett szállítani. A verekedő két gázdát letartóztatták.

Csemegebor

literenként 8, vörösbor 8 lei

Grósz Béla, Rimandúczy-u. 5.

Egy nyolcéves kisfiú hősiessége életmentése

Belgrád, április 19.

Ritka hősiességről tett tanúságot egy nyolcéves kisfiú. Sarajevóban egy munkás házában tűz ütött ki. A házban a 8 éves fiúcskának két egészen kicsi testvére volt. A bátor gyermek, amikor meg tudta ezt, berohant a lángok közé és a két kis gyermeket karjaiba vette és kimentette a biztos halálból.

Időjárás

Változó felhőzet, helyenként még fűtő záporosók. Északi vagy nyugati légáramlás. A nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Éjjel még talajmenti fagyok de inkább csak nyugaton.

Kivégezték a Svájcból elrabolt emigráns német ujságirót?

A német kormány szerint Berthold Jacob önként tért vissza Németországba

Bern, április 19.

A német kormány átadta válaszejegyzékét Berthold Jacob emigráns német ujságíró letartóztatása ügyében. A német kormány megtagadta a kiadatási kérést az azzal az indokolással, hogy Berthold önként jött vissza Németországba, ahol azért tartóztat-

ták le, mert a katonai bíróság távollétében már ítéletet mondott fölötte.

A Star című lap arról értesült, hogy Bertholdot már ki is végezték még a múlt hét folyamán. A kivégzés München közelében volt.

Ki akarják rabolni a nácik a genfi zsidó könyvtárat

Bern, április 19.

A svájci hatóságok arról értesültek, hogy a német titkos rendőrség emberei ki akarják rabolni a genfi zsidó könyvtárat. A

könyvtárban ugyanis igen értékes adatok vannak a nemzeti szocialista uralom ellen. A könyvtár őrségét erre való tekintettel megkegyelmeztek.

Ujabb ellenforradalmi megmozdulása Szovjetben

Az összeesküvés 14 vezérét letartóztatták

Moszkva, április 19.

Vitebskben a szovjet hatóságok ellenforradalmi mozgalmat észleltek. A nyomozás megindult és az ellenforradalmi kísér-

let vezérét, számszerint tizennégyet letartóztattak. A letartóztatottak közt van három, a cári Oroszországból való gárdatiszt.

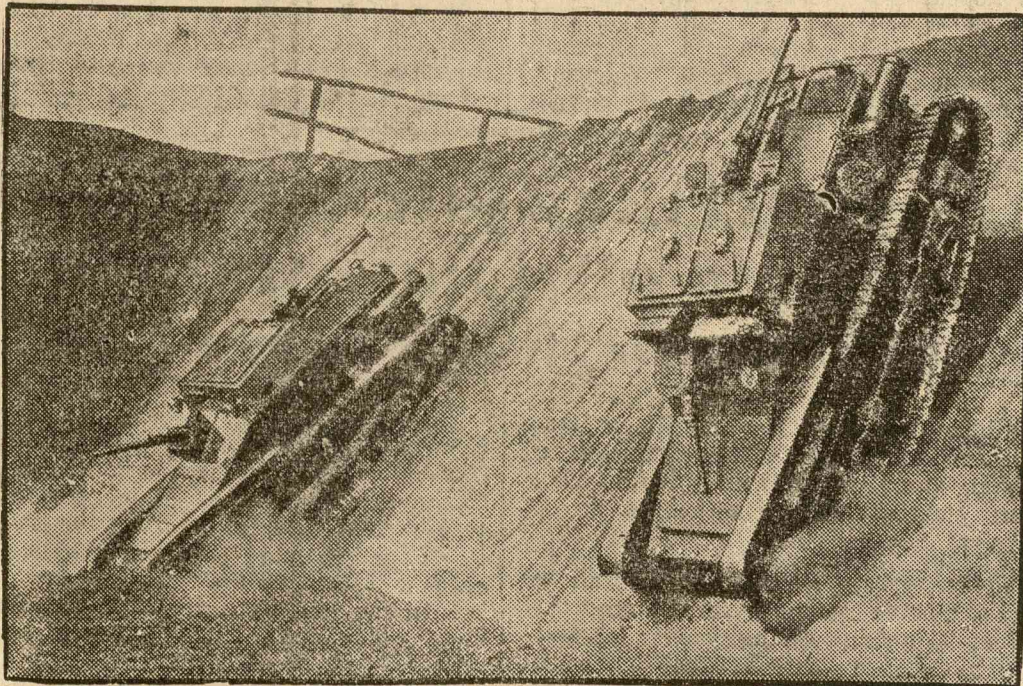
Mula'ozás közben agyonszurt egy fiatalem ért egy kalocsai földbirtokos

A gyilkosság után elmenekült, de másnap ismét megjelent a korcsmában, ahol letartóztatták

Kalocsa, április 19.

Az egyik kalocsai vendéglőben tegnapelőtt éjszaka fiatalemberek mulattak. Éjfél tájban kétlovas kocsiján megérkezett Kovács Mátyás kalocsakörnyéki fiatal földbirtokos, aki a mula'ozók közé vegyült. A fiatalemberek között nézeteltérés támadt. Gresz István 30 éves fiatalember a verekezés során arculütötte Kovács Mátyás egyik barátját. A vendéglős, hogy a nagyobb bajt elkerülje, kitessekelte az ittas fiatalembereket. Gresz meg is indult a kijárat felé,

ebben a pillanatban Kovács Mátyás utána ment és zsebkésével leszurta Greszt, aki még a helyszínen meghalt. A gyilkos földbirtokos ezután kocsiján elvágta utat. A hatóságok a gyilkosság után széleskörű nyomozást indítottak de Kovácsot nem sikerült elfogni. Tegnap este azután Kovács erősen ittas állapotban ismét megjelent a kalocsai vendéglőben, mire letartóztatták és a kalocsai ügyészség fogházába szállították. Azal védekezik, hogy annyira ittas volt, hogy nem tudja mit csinált.

Olaszország készülődik...

Az olasz hadsereg legújabb hadieszközei a képünkön látható féjelműes szörnyek, az úgynevezett "könnyű" tankok, amelyek a legmeredekebb dombokra is könnyen és Nagy sebességgel jutnak fel.

Panait Istrati temetése

București, április 19.

Panait Istrati, a nagy román író, tegnap délelőtt temették el nagy gyászpompával. Temetésén képviseltette magát a Nemzetközi Pen-Klub is, valamint azok az egyesületek, amelyeknek Panait Istrati tagja volt.

Pénzbírságokat nem lehet adóbonnal fizetni

București, április 19.

A pénzügyminisztérium közli, hogy pénzbírságokat nem lehet adóbonokkal fizetni. Azokat csak készpénzzel lehet kiegyenlíteni.

Súlyos robbanás a grivitai vasúti műhelyben

București, április 19.

A CFR grivitai műhelyében borzalmas robbanás történt. Az egyik oxigén tartály felrobbant és az egyik közelben tartózkodó munkásnak kiszakította karját és fején súlyosan megsebesítette. A szerencsétlen munkást reménytelen állapotban szállították be a kórházba.

Halálruga a lova a kocsist

Bacau, április 19.

Halálos szerencsétlenség érte Bacaubani egy kocsist. User Zeilig kocsis reggel bemélt az istállóba, hogy enni adjon a lovaknak. Az egyik ló megijedt és hátrarugott. A ló patkója a szerencsétlen ember hasát szelkította fel, úgy, hogy a kocsis kinos szenvedés után meghalt.

50 lejjel nyerhet 250.000 lejt,

50 000, 25 000, 10 000 stb nyereményeket az Erdélyi és Bánáti Népkisebbségi Ujságíró Szervezet készpénz sorsjátékán.

Sorsjegyek kaphatók lapunk kiadóhivatalában, Oradea, Piața Mihai Viteazul 4 Postai rendelést az összeg és portó (rendes levél 7 lei, ajánlott levél 17 lei) előzetes beküldése mellett azonnal teljesítünk

Minden sorsjegyre 1 lei repülőbélyeg fizetendő.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

BUCUREȘTI: 13: Lemezek. 13,45: Lemezek. 14,15: Hírek. Tőzsde. 14,40: Könnyű gramofon lemezek. 18: Katonazene. 19: Hírek. 19,15: Pfügl: A hullámok varázsa. 20: Felolvasás. 20,20: Új lemezek. 20,50: Felolvasás. 21,10: A brasovi Astra daljegylet hangversenye. 23-15: Vendéglői zene.

BUDAPEST: 7,45: Torna. 11: Hírek, felolvasások. 13: Szikla Adolf énekötöse. Közben hírek. 14,25: Rendőr zenekar. 17,10: Meseóra. 18: Makkai Sándor elbeszélése. 19,30: Földes Andor zongorázik. 20: Harangszó az Egyetemi templomból. 20,10: Orgona hangverseny. 20,40: Tóth Tihomér dr előadása. 21,50: Operai zenekar. 23,15: Kurina Simi cigányzenekara. 24: Szalonzenekar

3 oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. ÁPRILIS 21.

A POTYAUTAS

94

Sehol senkit sem láttam. Elkerültem azt a kis folyosót, amelyre a gróf és a mi kabinjaink ajtói nyitak és sietve kimentem a sétaföldéltre a másik folyosón át. Ennek a folyosónak az elején állt Oakly steward és észrevehetően türelmetlenül várakozott. Mikor meglátott, borítékot nyújtott felém.

— Mr. Hand megkért, hogy itt várjak önre, Mr. Clark. Ezt a levelet kell átadnom. Átadta a borítékot és máris indulni akart.

— Várjon egy percig! — kértem. Föltéptem a borítékot és ezt olvastam:

Clark.
keresd meg Grugheim grófot, Oswald Farringtont és Steele professzort és mind a négyen gyertek be a kapitány kabinjába. Ha már mind odabenn leszel, csukd be az ajtót és szólíts a nevemen. Legelőször Farringtont keresd meg és mondd, hogy tartsa szemmel a grófot.
Hand.

Főjösleges mondani, hogy mennyire fölzgatott ez az üzenet. De megszoktam, hogy Hand parancsait pontosan és gyorsan teljesítem. A korláthoz léptem és körülnéztem. Sem a grófot, sem Steele professzort nem láttam. Odaintettem a stewardot.

— Meg tudja mondani, hol van Steele professzor? — kérdeztem.

— Nem Sir.

— Kérem, keresse meg azonnal és mondja neki, hogy kéretem Finch kabinjába. Ott várom Mr. Farringtonnal. És azután keresse meg Grugheim grófot és neki is adja át ugyanezt az üzenet. Valószínűleg mind a ketten kabinjukban lesznek. Nagyon siessen!

Megfordultam és egyenesen Farringtonhoz mentem. Komor arccal bámult ki az ablakon. Leültem melléje. Mogorván pillantott rám, de nem szólt.

— Farrington — kérdeztem gyorsan — akar együtt dolgozni Christopher Handdel? Fűrészőlen nézett rám.

— Hogyan?

— Igy. — Átadtam neki barátom üzenetét, melyet az imént kaptam a stewardtól. Elolvasta és összeráncolta a homlokát.

— Grugheim gróf? — kérdezte. — Mit tud Grugheim grófról?

— Sok mindent. De majd maga Hand mondja meg önnek.

— Én is sokat tudok róla! Egész úton szemmel tartottam, amennyire csak tudtam! Semmi kétség, hogy Grugheim gróf idegen nagyhatalom titkos ügynöke. Ő az egyetlen, akit megfigyeltem.

— Igen, én is azt hiszem, hogy a gróf de itt jön és a professzor is. A steward ugyancsak gyorsan végezte a dolgát.

A gróf és a professzor szükségszerűen találkoztak, miután mind a ketten egyenesen hozzánk siettek. De tudomást sem vettek egymásról. Farrington és én fölálltunk. Zsembembe gyűrtem Hand üzenetét.

— Azért kéretem ide az urakat, mert nagyon fontos mondanivalóm lenne. Nagyon kérem, jöjjenek velem a kapitány kabinjába.

A professzor összeráncolta a homlokát.

— Miért éppen a kapitány kabinjába? — kérdezte.

— Menjünk! — mondta Farrington: — ne töltjük hiába az időt. Én minden esetre benne tartok, Mr. Clark.

— Én is, nagyon szívesen — bólintott a gróf udvariasan.

— Nos, akkor menjünk mindannyian — egyeztet bele végre a professzor is.

(Folytatjuk.)

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1. oldal.

1935. ÁPRILIS 21.

Hajótörést szenvedett egy Palesztina felé tartó angol gőzös

Leirhatatlan pánik uralkodik a végveszélybe került hajó 400 utasa között

Constanta, április 19.

A constantai tengeri hatóságokhoz jelentés érkezett, amely szerint a görög partok mentén súlyos hajókatasztrófa történt, amely négyszáz ember életét veszélyezteti.

A "Laetitia" nevű angol utasszállító hajó Patrassnál nekiment egy vizalatti szikla-

zationnak és súlyosan megsérült. Minden mentési kísérlet hiábavalónak bizonyult, úgy hogy a hajó leadta a vészjeleket.

Pireusból elindult a Wiking nevű mentőhajó amely azonban még nem érkezett meg a katasztrófa színhelyére. A hajó utasai között pánik tört ki. A négyszáz utas Pireusból indult Palesztina felé.

Magára vállalta az anya a rabló-gyilkosságot, amelyet fia követett el

Roman, április 19.

Néhány héttel ezelőtt a Roman megyei Sabaoni községben meggyilkolták és kirabolták Martinus Anton parasztgazdát.

A temetést követő nap az áldozat özvegye megjelent a csendőrségen, ahol bevallotta, hogy ő gyilkolta meg férjét, mert meg akart szabadulni az öreg embertől. A csendőrség ekkor letartóztatta még az asszony fiát, vajamint egy szolgát is, annak ellenére, hogy az asszony azt mondta, hogy egyedül követte el a gyilkosságot. A fiu azzal mentette magát, hogy a gyilkosság éjszakáján nem is volt odahaza, hanem Románban volt.

Beszállították a három gyanúsítottat az ügyészségre, ahol a vizsgálóbíró vezette tovább a nyomozást. Tegnap azután kiderült az igazság. A fiu megjelent a vizsgálóbíró előtt és bevallotta, hogy egyedül

ő gyilkolta meg és rabolta ki édesapját, anyja csak a gyilkosság után tudta meg ezt s önként magára vállalta a bűnt.

A vizsgálóbíró a vallomás után, melyet azután az asszony is beismerő, szabadlábra helyezte az áldozat feleségét és az ártatlan szolgát is. A fiu ellen rablógyilkosság címén folyik az eljárás.

SPORT

Pénteken kezdődik a görög-római birkozó Európabajnokság

Budapest, április 19.

Hétfőn reggel elutazott Budapestről az az öt versenyző, aki a magyar színeket képviselni fogja a kopenhágai görög-római Európa-bajnokságon. Versenyzők: Lőrincz, Zombori, Kálmán, Riheczky, Virág-Ebner, — már tegnap este megérkeztek Kopenhágába és a péntekig rendelkezésre álló két szabadnapot súlyuk „rendbehozására” fordítják.

A kopenhágai versenyen egyébként 11 nemzet 69 versenyzője indul. Az egyes súlycsoportokra leadott nevezések a következőképpen oszlanak meg: légsúly 9, pehelysúly 11, könnyűsúly 11, kisközép 9, középsúly

11, kisnehéz 10 és nehézsúly 8. A mérkőzések péntek, szombat és vasárnap lesznek.

Az Európa-bajnokság után a magyar csapat Berlinbe megy, ahol egy nemzetközi versenyen vesz részt.

Afrikai turára megy Barna ping-pong világbajnok

Barna, az asztali tenisz világbajnok, aki ezidőszerezt Délfranciaországban turázik a jövő hónap elején Afrikába utazik, az algéri ASC meghívására. Az afrikai túra befejezése után — június elején — Barna két hónapot Budapesten tölt.

A délamerikai játékosok sorba hagyják ott Olaszországot

Délamerika kiválik a FIFA-ból?

Róma, április 19.

Fedullo után most Fantoni III, a Lazio játékosa mondott szó nélkül bucsút új hazájának, hogy visszatérjen a régié. Egyetemesen elutazott Franciaországba és ott ült hajóra.

Érdekes, hogy az olasz lapok csak lehozták a hírt és semminemű kommentárt nem fűztek hozzá. De hogyan is lehetne? Legutóbb Bécsben az osztrákok ellen öt délamerikai játékos (Mascheroni, Faccio, Guaita, Demaria, Orsi) volt az olasz válogatott csapatban és az elmúlt héten írta az "Il Littoriale", hogy

a legjobb csatársor, amelyet Olaszország kiállíthat, öt délamerikából áll:

Porta, Scopelli, De Vincenzi, Demaria, Guaita.

Fedullo és Fantoni ügye természetesen a FIFA elé kerül és úgy, mint annakidején Petrone, megkapják a jól megérdemelt büntetésüket, a játéktól való egyévi eltilást.

Főmértül most már a kérdés, hogy ezek a játékosok eltilításuk biztos tudatában, miért mentek mégis vissza. Ugy látszik, valóra válik, amit már régebben hangoztatnak, hogy Délamerika kiválik a FIFA-ból és önálló szövetséget alkot. A legutóbb Peru fővárosában, Limában tartott gyűlésen még nem hoztak erre vonatkozólag végleges határozatot, de már akkor valószínű volt, hogy Délamerika mindegyik állama csatlakozik a FIFA-ellenes fronthoz.

Magyarország a választások után

Beszélgetés egy új kormánypárti és egy régi ellenzéki képviselővel

Budapest, április 19.

Magyarország közvéleménye még mindig a lezajlott képviselőválasztások eredményének hatása alatt áll. Mindenki a kormány nagyarányú győzelmét latolgatja és minden körben a Gömbös kormány által inaugurált reformpolitika várható következményeit kombinálják. Persze biztosan senki sem tud. Egyelőre az a tény, hogy új emberek kerültek felszínre és új idők következnek. A reform-program megvalósítását négy évre tervezi a kormány, amely a kormányzótanácsban is letárgyalta és elfogadta a hatalmas programot, amelynek egyes pontjai sorban foglalkoztatni fogják az összetűlt új parlamentet.

Abból az alkalomból, hogy Gömbös Gyula miniszterelnök a választások után először nyilatkozott és a kormány négyéves tervét ismertette, felkerestünk egy új kormánypárti honatyát és egy régi ellenzéki képviselőt. Véleményt kértünk tőlük a reformprogramról. Nyilatkozatuk a következő:

A REFORMPOLITIKUS.

— Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy mi, a reformpolitika hirdetői és harcosai úgy kapcsolódunk be a politikai életbe, hogy félretéve minden elfogultságot, a béke és megnyugvás jelszávalával kezdjük meg munkánkat, mert viharverte hazánk jövőjét csak így szolgálhatjuk igazán. — Előttünk minden emberársunk egyforma, — így értelmezzük mi a demokráciát — és nem ismerünk faji, vagy felekezeti különbséget.

— A régi politika jelszavai megbuktak. Ezt mutatja a választások eredménye is, amely szerint a nemzet túlnyomó zöme magáévá tette Gömbös Gyula miniszterelnök nagyszabású reformprogramját, amelyet mi magunkévé téve, kértük a választók bizalmát és csatlakozását. A magyar nép melénk állott, bizonyítva, hogy várja és áhítozza az új program megvalósítását. Mi fiatalok, teljes erőnkkel és lelkesedéssel fogunk segíteni a kormánynak abban, hogy a reformtörvényeket megalkossa. — Hiszünk, hogy ez az ország jövő boldogulásának alapja lesz.

MIT MOND AZ ELLENZÉK?

A magyar baloldali egyik vezető egyéniségevel volt alkalmunk beszélgetni a választásokról és a várható helyzetről. Következőket mondta:

— Egyelőre teljesen tájékoztatlanok vagyunk, Soraink megrikkultak, sok értékes bajtársunk elhullott, az újakat még nem ismerjük, de hiszünk, hogy a politikai harcokban megedződve, hasznos munkásságot fognak kifejteni az ellenzéki padokban.

— A kormány négyéves tervét ismerjük és hogy milyen taktikát fogunk követni, a javaslatokkal szemben, arra nézve természetesen még korai volna jóslásokba bocsátkozni. Anyi bizonyos, hogy szociális és gazdasági reformokat, melyek a magyar fajusi és városi lakosság üdvét szolgálják, készséggel támogatni fogunk. Gömbös ilyeneket ígér és ha a javaslatok meg fognak felelni várakozásainknak, ezeket örömmel meg fogjuk szavazni. Éppen ezért feszült érdeklődéssel várjuk az új parlament összeülését és a négyéves terv megvalósításának munkáját, amiből az ellenzék ki akarja venni a maga részét. Azt elismerjük mind-

nyájan, hogy a régi eszközökkel, elvekkel kormányozni már nem lehet, hanem új irányvonalakra van szükség. Ha ezeken jól vezet, bennünket is maga mellett fog találni a kormány.

— Bágyadt, leverett, dolgozni képtelen egyéneknek reggel éhgyomorra egy pohár természetes "Ferenc József" keserűviz a bél mozgást csakhamar megélénkíti, az emésztő csatornába összegyűlt salakot kiűri a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó és munkaképességet emeli. Beható kórházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a Ferenc József viz gyomorsavas szellemi munkásoknál, neuraszténias embereknél és betegeskedő asszonyoknál is rendkívül jótékony hatást fejt ki.

Rövidesen megindul a forgalom Románia és Oroszország között

București, április 19.

A Dnyeszter hid rohamosan készül úgy, hogy igen rövid idő alatt teljesen kész lesz.

Emiatt az eredeti tervtől eltérőleg, valószínűleg még augusztus előtt felavatják és átadják a forgalomnak.

Lupu kihallgatáson jelent meg Mussolini előtt

Róma, április 19.

Lupu dr tegnap Rómában tartózkodott. A nemzeti-parasztpárt vezetőegyenisége tegnap kihallgatáson volt Mussolini olasz miniszterelnöknél, aki a Palazzo Veneziában fogadta dr Luput. A nemzeti-parasztpárti politikus ezután Pacelli bíboros államtitkáránál tisztelegett. Dr Lupu ma érkezik haza Romániába.

—

Április 25-én

A nemzet halottjaként temetik Banciu escu pilótát

București, április 19.

Banciu escu pilóta holttestét Kairóból a tengerpartra szállították, ahol hajóra tették. A hajó pár napon belül fog megérkezni

Constanța. Elébe külön gyorsvonat megy Constanțaig, ahonnan Bucurestibe szállítják. Temetése nagy gyászpompával fog végbemenni április 25-én.

Négy osztrák náci tragédiája Ausztriába való visszaszökés közben

Bécs, április 19.

Tragikus esemény híre érkezett ma délelőtti Salzburgból. Négy osztrák menekült, — akik Bajorországban tartózkodtak, és nyilván vissza akartak szökni Ausztriába, — ma éjszaka a Salzach folyón át akartak uszni a Salzach körüli hegyek hóolvadása miatt a folyó nagyon megáradt és ennek következtében a négy fiatal menekült nemzeti szocialista a rohanó folyó árába került és elmerült.

és elmerült.

Az osztrák pariton katonai őrzőrajt teljesített szolgálatot, amely még hallozta a fiatal emberek segélykiáltásait. Az őrzőrajt igyekezett segítségére sietni a fuldoklóknak de mire csónakot kerítettek, és a folyó közepére érkeztek, a fiatal emberek már elmerültek. Holttestüket még nem találták meg és így nem tudják a menekültek személyazonosságát.

Bizonyítékok hiányában

Felmentették a suncuiusi rablógyilkossági kísérlet vádlottait

Oradea, április 19.

Tegnap tárgyalta a helybeli törvényszék negyedik szekciójának tanácsa a suncuiusi rablás és rablógyilkossági kísérlet bűnperét. A vádlottak Budea Florian, Cobo Grigor, Janc Gavril és Budea Todor. Ez utóbbit, mint felbújtó szerepelt.

1934. november 25-én történt, hogy hárman behatoltak Abrudán Péter suncuiusi gazdálkodó házába, ahol fojtogatni kezdték az öregot és követelték, hogy adjon pénzt. Abrudánnak 82 leje volt és azt adta oda. A banditák nem elégedtek meg ennyivel, ha-

nem ütni kezdték az öregembert, aki majdnem a kezük között lehelte ki a lelkét. Később a banditák felforgatták a házat pénz után, de nem találtak.

A gyanu Budeaákra esett, akiket letartóztattak. A csendőrségen bevallották a rablást, de a vizsgálóbíró előtt visszavonták beismerő vallomásukat. A törvényszék előtt is tagadtak, de bizonyítékok sem voltak ellenük, úgy hogy a bíróság jogerősen felmentette a vádlottakat a rablás és rablógyilkossági kísérlet vádjáról.

Láncraverten szökött meg egy tolvaj, miközben Oradeára kísérték

A salontai rendőrség elfogta Petrica János betörőt, akit többrendbeli betöréssel vádolnak. Petrica Jánost láncraverve akarták beszállítani az oradeai ügyészségre, a betörő azonban úgy ahogy volt megláncolva megszökött kísértői karjai közül. Nem so-

káig örülhetett Petrica az arany szabadságnak, mert az oradeai rendőrség bünygyi osztály detektívjei tegnap elfogták a megláncolt betörőt, aki ellen a szökés miatt külön eljárás is indul.

Felfordították a lovak a szódáskocsit

Különös baleset az állomás közelében

Tegnap déli félegykor az Alkalmi Sziklázgyár egyik szódáskocsiját a Gerliczy uca előtti repülőhídnál baleset érte. A lovak nem akarták huzni a kocsit a javítás alatt álló, felásott uttesten és az árokba fordították a kocsit. A szódásüvegek kiborultak és

több üveg eltört. A kihívott tűzoltók állították talpra a szódáskocsit és emelték a lovakat, amelyek meg is sérültek. A kocsinak szerencsére semmi baja nem történt.

Jonascu városi tanácsos, felajánlotta telkét a városnak

Ara 800 ezer lei

Különös javaslat került az interimár-bizottság tegnap délutáni ülése elé. A technikai ügyosztály javasolta, hogy a Holban ucca kikövezése céljaira sajátítsák ki a Creanga téri telket, amely — Jonaescu Joan városi tanácsos tulajdona.

A főmérnöki hivatal javaslatának indoklása fegállapítja, hogy a Holban uccai washidon kersztül bonyolódik le a vásári forgalom legnagyobb része, ennek az uccának a kikövezése illetőleg az elágazó uccákkal való összekötése tehát fontos érdek, ezért van szükség a Creanga uccai telek kisajátítására. Különben is — amint a javas-

latból kitűnik.

Jonascu tanácsos telkének kisajátítására az 1935—36 évi költségvetésbe 300 ezer lei már fel is van véve.

A főmérnöki hivatal bizottság kiküldését kérte a telek felértékelése céljából, egyben pedig — tekintettel arra, hogy az interimár-bizottságnak nincs joga telket vásárolni —

minisztertanácsi jóváhagyás kieszközölését kéri Jonascu tanácsos telkének kisajátítására.

Ennel sürgősebb vásárolnia valója ugyát-szik nincs a városnak.

Érdekes birói áthelyezések

A Hivatalos Lap legújabb száma közli a birói karban történt új áthelyezéseket és kinevezéseket. Mint már jelentettük, Cornel Carpinisan argul-muresi és Nicolae G. Rusila craiovai tábjabírói az oradeai tábjára nevezték ki. Az elsőt az elhunyt Haász József, a másodikat pedig a nyugalomba vonult Cristache Ștambuleanu helyére.

Nesselrode Carol törvényszéki bírót a birói szervezeti törvény 139. szakaszának második pontja alapján a carasi törvényszékhez helyezték át az ujonnan létesített törvényszéki birói helyre. Helyére Barsan Danila albai törvényszéki bírót nevezték ki Oradeára. Filip Ciorapciu Ludovic beiusi

járásbírói Aradra, Roman Ardelean vascaui járásbírói a sasca montanai járásbíróshoz helyezték át. Istrateanu Joan ceicai járásbírói odorheiu megyébe helyezték át, helyére Popescu Gheorghe somesmegyei járásbíró kerül, Vasile Bell sigheți járásbírói a vascaui járásbíróshoz, Sanțau Gheorghe tecuci járásbírói Beiusra helyezték át.

A nyelvvizsga eredménye miatt elmozdított Székely Armin törvényszéki végrehajtó helyére Barbulescu Gheorghe tarnavamarei végrehajtót, Török Antal helyére Constantinescu Emil valceai végrehajtót nevezték ki.

Vasárnapi sportprogram

Tegnap Timisoaráról megérkezett az Unirea-Tricolor csapata, hogy teljesen kipihenve álljon ki a Nac ellen.

Az Unirea-Tricolor az az egyesület, amely sokszor okozott kellemetlen meglepetést a Nacnak. Rendszerint akkor győzött, mikor a NAC formában volt és biztosra ment. Az a helyzet ma is, hogy az oradeai csapatnak meg a játék, de a mulat tapaszatai alapján óvatossá kell lenni. Nincsen biztos meccs, különösen az Unirea-Tricolor ellen.

A csapat felállítására valószínűleg a kö-

vetkező lesz Dávid, Bartha, Sarkady, — Krausz, Bodola, Moskó, Kocsis. Lehet, hogy Krausz nem játszik akkor Spielmann lesz helyette jobbhalf.

A mérkőzés a Carol-pályán lesz megtartva, négy órai kezdettel. Bíró dr Ciurel.

Erősen készülődnek a Törekvés játékosai a Keramika elleni mérkőzésre.

Minden pont, amit megszerez a csapat sorsdöntő lehet, mert ettől függ a Nemzeti Bajnokság A) csoportjába való bejutás is.

A Törekvés, amely szép helyezést ért el

csoportjában, most hogy a N B B elvette a Phoenixtól szerzett pontot, fehérvári biciklival fekszik neki a járók.

A mérkőzés délelőtti 11 órai kezdettel a Mihai-vida pályán lesz megtartva.

A Cluj-oradeai társulat harmadik játék-c.klus előadásainak megnyitó műsora

Szombaton délután 4 órakor 15 és 20 lejes helyárrakkal: Mosoly országa.

Szombaton este 9 órakor a színházi szezon legnagyobb szenzációja: En és a kisöcsém. (Gábor Marával a kétfős címszerepben). Uj leszállított helyárrakkal.

Vasárnap délelőtti 11 órakor 15 és 20 lejes helyárrakkal: Gyöngyvirág.

Vasárnap délután 3 órakor 15 és 20 lejes helyárrakkal: Sybil.

Vasárnap délután 6 órakor: En és a kisöcsém.

Vasárnap este 9 órakor: En és a kisöcsém.

Hétfőn délután 3 órakor 15 és 20 lejes helyárrakkal: Nebántsvirág.

Hétfőn délután 6 órakor: En és a kisöcsém.

Hétfőn este 9 órakor: En és a kisöcsém.

Kedden délután 3 órakor 15 és 20 lejes helyárrakkal: Három a kislány.

Kedden délután 6 órakor: En és a kisöcsém.

Kedden este 9 órakor: En és a kisöcsém.

Szerdán este 9 órakor: En és a kisöcsém.

Mozgósínházak műsora

Apollo Mozdó

A Vig özvegy

Capitol Mozdó:

Embervadászat.

Heyman Szinkör

Titokzatos párbaj.

OMNIA MOZGÓ:

1. Napkelet fia.

2) Az vagyok, akit szeretsz

APROHIRDETÉSEK

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

Jókarban levő 1100-as, Wikterle gyártmányu cséplőszekrény, végig gyűrűs, teljes felszereléssel, jutányos árban eladó. Hegyessy Zsigmond Bors. 2337

Eladó 10 darabból álló világos új hálószoba butor 3000 leiert. Str. Tudor Vladimirescu 7. 2336

Eladó egy jókarban levő álló hengerű 6—8 HP benzín vagy petroléum motor. Föedl János Marghița. 2328

Magánvállalatok, alkalmazottak bejelentéséhez szükséges Tablou kapható a Pásztor Ede-cégnél.

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Szoba, konyha, speiz azonnalra kiadó. Str. Scóaei 20. 2325

Eladó teljesen új férfi átmeneti kabát, új férfiruhák és fehérneműek. Cím a kiadóhivatalban. 2311

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadóhivatalban.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA